

ANALIZA VIZIBILITĂȚII SCĂZUTE A INFRAȚIUNILOR, DIFUZIUNII RESPONSABILITĂȚII, PERIOADEI MAI MARE DE TIMP ȘI GREU DE CIRCUMSCRIS ÎN TIMP ȘI SPAȚIU ȘI FACILITĂRII ACOPERIRII INFRAȚIUNILOR PENTRU DISIMULAREA AFACERILOR FRAUDULOASE – CARACTERISTICI ALE CRIMINALITĂȚII GULERILOR ALBE

Alexandrina STRATAN

Departamentul Inginerie, Drept și Evaluarea Imobilului, Grupa D-2106, Facultatea Construcții, Geodezie și
Cadastru, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Alexandrina Stratan, e-mail: alexandrina.stratan@dp.utm.md

Îndrumător/coordonator științific: **Viorica URSU**, dr., conf. univ., Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat: Criminalitatea gulerelor albe este o realitate complexă și insidioasă, caracterizată de anumite trăsături distinctive ce contribuie la dificultatea în detectarea și investigarea acestor infracțiuni. Această cercetare se concentrează pe analiza a patru caracteristici-cheie ale criminalității gulerelor albe, și anume: vizibilitatea scăzută a infracțiunilor, difuziunea responsabilității, comiterea într-o perioadă mare de timp și dificultatea de a fi circumscrise în timp și spațiu, precum și facilitarea acoperirii infracțiunilor pentru disimularea afacerilor frauduloase. Aceste caracteristici contribuie la complexitatea și persistența acestui fenomen criminal, făcându-l greu de detectat și investigat de către autoritățile de aplicare a legii. Vizibilitatea scăzută a infracțiunilor și difuziunea responsabilității permit infractorilor să opereze în umbră, în timp ce comiterea pe o perioadă mare de timp și dificultatea de a fi localizate în timp și spațiu complică eforturile de investigare. În plus, facilitarea acoperirii infracțiunilor pentru disimularea afacerilor frauduloase permite infractorilor să mascheze tranzacțiile ilegale și să evite responsabilitatea penală. Prin analizarea acestor caracteristici distincte, cercetarea își propune să ofere o înțelegere mai profundă a mecanismelor și motivelor din spatele criminalității gulerelor albe și să contribuie la dezvoltarea unor strategii eficiente de combatere a acestui fenomen complex. Prin înțelegerea acestor caracteristici și a mecanismelor din spatele lor, cercetarea își propune să contribuie la dezvoltarea unor strategii mai eficiente de combatere a criminalității gulerelor albe și protejarea intereselor economice și sociale ale societății.

Cuvinte cheie: fenomen infracțional, factori distructivi, manipulări financiare, interes economic, domeniul afacerilor.

Introducere.

Criminalitatea în domeniul afacerilor are la bază evoluția tehnologică aflată într-o continuă expansiune, la care se adaugă trăsăturile umane vechi de când lumea: lăcomia, dorința de putere, de faimă, atașamentul de valori materiale. Infractorul din acest domeniu este, de regulă, o persoană bine cotate profesional, beneficiind de o poziție socială de invidiat, integrat în societate, de cele mai multe ori dotat cu o inteligență aparte, cunoscător al noilor tehnologii și a psihologiei umane. Tehnologia avansată servește atât infractorului pentru săvârșirea infracțiunilor, cât și investigatorului pentru descoperirea lor. În acest context, investigarea criminalității din domeniul afacerilor trebuie să se desfășoare ținând cont de caracteristicile acestui tip de criminalitate, așa-numită „criminalitate a gulerelor albe” [1].

Fenomenul criminalității „gulerelor albe” este în creștere, fiind unul dintre cei mai importanți factori distructivi care operează într-o societate de tranziție. Criminalitatea „gulerelor albe” complică substanțial modernizarea socială, economică și politică, oferind prioritate

intereselor private în managementul proceselor complexe de reconstrucție a societății. Într-o asemenea situație, voința politică a statului este supusă intereselor de grup înguste ale birocrăției merca.

Însă, trebuie să menționăm că preocuparea criminologilor și sociologilor pentru fenomenul infracțional în rândul straturilor superioare ale societății a existat chiar înainte ca Sutherland să cristalizeze conceptual white-collar crime [2].

Această formă de criminalitate are propriile caracteristici, care o evidențiază printre celelalte forme de criminalitate. Astfel, putem analiza următoarele:

1. *vizibilitatea scăzută a infracțiunilor în comparație cu alte forme de activități ilegale* [3].

Spre deosebire de infracțiunile de stradă sau de alte tipuri de violență, care pot fi mai ușor observate și raportate, infracțiunile gulerelor albe se desfășoară adesea în cadrul organizațiilor sau în spatele ușilor închise, fără a atrage atenția publică imediată.

Această scădere a vizibilității poate fi rezultatul caracterului complex și subtil al infracțiunilor gulerelor albe, care pot implica manipulări financiare sofisticate, fraude contabile sau alte activități ilegale care nu sunt ușor de observat sau înțeles de către publicul larg sau chiar de către autoritățile de aplicare a legii. În plus, implicarea unor persoane sau organizații influente și cu poziții sociale înalte poate determina o anumită reticență în raportarea sau investigarea acestor infracțiuni, fie din cauza temerilor de repercusiuni sociale sau profesionale, fie din cauza legăturilor de influență și putere.

difuziunea responsabilității, care se manifestă prin distribuirea sau ascunderea răspunderii pentru infracțiuni între mai mulți participanți sau entități implicate. Această tactică este adesea utilizată pentru a disipa responsabilitatea și a reduce riscul penal pentru fiecare individ sau organizație implicată în activități ilegale.

Prin difuziunea responsabilității, infractorii pot încerca să minimizeze riscul de a fi descoperiți sau de a fi trași la răspundere pentru infracțiunile lor. Ei pot utiliza diverse mijloace pentru a împărți sarcinile și pentru a ascunde legăturile între participanți, creând astfel o rețea complexă de complicitate și implicare indirectă.

Această caracteristică poate face ca investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor gulerelor albe să fie mai dificile, deoarece este necesar să se identifice și să se demonstreze legăturile între diferitele persoane și entități implicate în activitățile ilegale. În unele cazuri, infractorii pot folosi chiar și intermediari sau persoane intermediare pentru a ascunde adevărata natură a acțiunilor lor și pentru a încerca să scape de răspundere.

aceste infracțiuni sunt comise într-o perioadă mare de timp și sunt greu de circumscris în timp și spațiu [4]. Spre deosebire de alte tipuri de infracțiuni, care pot fi comise într-un singur moment și într-un singur loc, infracțiunile gulerelor albe se desfășoară adesea pe parcursul unei perioade extinse de timp și implică activități complexe și subtile.

Aceste infracțiuni pot fi planificate și executate pe o perioadă lungă de timp, uneori ani de zile, ceea ce face dificilă identificarea și documentarea completă a activităților ilegale. De asemenea, infractorii pot acționa în mai multe locuri și jurisdicții diferite, folosind resurse și infrastructură variată pentru a ascunde și a disimula activitățile lor.

Această caracteristică a criminalității gulerelor albe poate pune la încercare capacitățile autorităților de aplicare a legii și instituțiilor judiciare în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a acestor infracțiuni. Este necesară o abordare coordonată și strategică pentru a colecta și a analiza datele relevante, pentru a identifica modelele și pentru a aduna dovezi suficiente pentru a susține acuzațiile penale.

Pentru a contracara această caracteristică, este important ca autoritățile de aplicare a legii și instituțiile judiciare să dispună de resurse și experiență adecvată pentru a efectua investigații complexe și de durată asupra activităților ilegale ale gulerelor albe. De asemenea, colaborarea între diferite agenții și organizații este esențială pentru a facilita schimbul de informații și pentru a asigura un răspuns eficient și coordonat la aceste infracțiuni complexe și pe termen lung.

facilitarea cooperării infracțiunilor datorită complexității operațiunilor financiare și a posibilităților pe care le oferă ținerea contabilității, pentru a disimula afacerile frauduloase [4]. Infracții gulerelor albe utilizează adesea tactici sofisticate pentru a ascunde activitățile ilegale în cadrul operațiunilor financiare aparent legitime. Prin intermediul unor structuri complexe de afaceri și contabilitate, acești infractori pot manipula înregistrările financiare, pot crea entități fictive sau pot folosi alte metode pentru a disimula originea ilegală a fondurilor și pentru a masca tranzacțiile frauduloase. De asemenea, ei pot profita de lacunele sau de slăbiciunile în sistemul de reglementare și supraveghere financiară pentru a evita detectarea și raportarea activităților lor ilegale.

Această caracteristică a criminalității gulerelor albe face dificilă identificarea și investigarea activităților ilegale, deoarece infractorii folosesc adesea tehnici avansate pentru a ascunde urmele infracțiunilor lor și pentru a evita să fie trași la răspundere. De asemenea, poate fi necesară colaborarea cu experți în fiscalitate, contabilitate și analiză financiară pentru a analiza și a interpreta înregistrările financiare și alte dovezi relevante în cadrul investigațiilor penale.

Concluzii.

Pentru a contracara această formă de criminalitate, reieșind din caracteristicile analizate supra, putem concluziona următoarele: consolidarea cadrului legal; statul cu organele sale competente să dispună de resurse și experiență necesară pentru a investiga operațiunile financiare complexe și pentru a identifica activitățile ilegale ale gulerelor albe; să se promoveze o mai mare transparență și responsabilitate în cadrul instituțiilor financiare și de afaceri, pentru a reduce riscul de fraudă și corupție și pentru a asigura integritatea piețelor financiare și a sistemului economic în ansamblu. Totodată, este important să se promoveze o cultură a responsabilității și a integrității în mediul de afaceri și în societate în general, pentru a descuraja astfel de comportamente și pentru a asigura respectarea legii și a principiilor etice.

Bibliografie:

- [1] CRIMINALITATEA „GULERELOR ALBE” Mirela TIGHINEANU [Online] Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/150-153_20.pdf
- [2] S.-Å. Lindgren, Pre-Sutherland Views on White Collar Crime, în S.-Å. Lindgren (ed.), White Collar Crime Research. Old Views and Future Potentials, National Council for Crime Prevention, Stockholm, p. 117
- [3] CRIMINOLOGIE - Criminalitatea Gulerelor Albe [Online] Disponibil: <https://ro.scribd.com/document/492220354/CRIMINOLOGIE-Criminalitatea-gulerelor-albe>
- [4] CRIMINOLOGIE - Criminalitatea Gulerelor Albe [Online] Disponibil: <https://ro.scribd.com/document/492220354/CRIMINOLOGIE-Criminalitatea-gulerelor-albe>